

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки та економічної теорії

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»</p> <p>Галузь знань - 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність - 051 «Економіка» Освітня програма - «Економіка»</p>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладачів 	<p>Юхименко Петро Іванович Посада: професор кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: p0504684000@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій https://sites.google.com/view/econombc/структура-факультету/кафедра-економіки?authuser=0</p>
Опис дисципліни	<p>Інституціональна економіка – це розуміння економічного розвитку через призму сучасного напрямку розвитку економічної теорії - інституціоналізму. Даний курс спрямований на розкриття витоків, генези та розвитку теоретико-методологічних основ інституційної економічної теорії у складі основних дослідних програм – традиційного та нового інституціоналізму, їх структури та аналітичного інструментарію; розкриття сутності інституцій як базового елементу інституційного аналізу економічного розвитку; ознайомлення магістрантів із сучасним інструментарієм інституційно-еволюційного аналізу процесів економічного розвитку; змісту та механізмів інституційних змін, визначенні траєкторії та суперечностей сучасного економічного розвитку, шляхів подолання інституційних пасток і дисфункцій трансформаційної економіки. В центрі уваги цього напрямку - дослідження взаємодії економічних суб'єктів ринкової економічної системи та елементів інституціональної структури</p>

	економіки.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Інституціональна економіка» завершує цикл дисциплін економічної теорії: концептуально та змістовно він пов'язаний майже з усіма дисциплінами економічного циклу. Дисципліна «Інституціональна економіка» передбачає знання основ економічної теорії, мікро- та макроекономіки, історії економіки та економічної думки, державного регулювання економіки, національної економіки, економічної соціології, психології. Основні ідеї і положення цих дисциплін критично переосмислюються і відображаються в системі понять і категорій інституціоналізму.
Мета вивчення дисципліни	Мета дисципліни «Інституціональна економіка» – оволодіння магістрантами сучасних досягнень інституціональної теорії у складі її основних дослідних програм, опанування сучасним інструментарієм інституційно-еволюційного аналізу структури та процесу економічного розвитку для проведення власного наукового дослідження.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Володіти сучасними здобутками філософії сучасної економічної науки, розрізняти ознаки історичних типів наукової раціональності стосовно економічних систем на сучасному етапі; 2. Вміти збирати, аналізувати та обробляти науково-аналітичні матеріали, необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань реалізації ефективних інституційних змін; 3. Обґрунтовувати науково-практичні рекомендації щодо системного аналізу еволюції національної господарської системи і формування наукової концепції розвитку економічної системи на засадах системної інклюзивності в умовах сучасних трансформацій; 4. Здійснювати комплексний системний аналіз еволюції економічної та господарської систем з позицій теоретико-методологічних підходів інституціоналістів; 5. Дати оцінку сучасній концепції господарського розвитку національної економіки з позицій сучасного інституціоналізму та обґрунтовувати можливість використання основних підходів в процесі формування сучасної економічної та господарської систем України; 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері інституційної економіки, здійснювати відбір та проектування ефективних інституцій для подолання інституційних пасток; 7. Здатність вести професійну комунікацію з науково-практичної проблематики інституційно еволюційної економічної теорії; 8. Здатність приймати обґрунтовані економічні рішення при аналізі конкретних ситуацій інституційного розвитку економіки. 9. Знати витоки, генезу та основні етапи еволюції теоретико-методологічних основ інституційної економічної теорії; 10. Характеристики основних типів наукової раціональності у

контексті розвитку інституціональної теорії;

11. Знати зміст та структура основних дослідних програм інституційно-еволюційної економічної теорії у складі традиційного та нового інституціоналізму;
12. Структурну організацію сучасної інституціональної теорії у складі її основних напрямів, які репрезентують диференціацію та інтеграцію наукового економічного знання, провідні наукові традиції, які лежать у їх основі;
13. Сутність взаємозв'язку між позитивними та нормативними теоретичними поглядами представників інституціоналізму та напрямів сучасної економічної теорії;
14. Знати наукові результати та основні теоретичні здобутки інституційно-еволюційної економічної теорії, напрями їх науково-практичного застосування у дослідженні трансформаційної економіки;
15. Економічну теорію нового інституціоналізму: теорію трансакційних витрат, прав власності, економіки права, суспільного вибору.
16. Володіти загальнонауковими та специфічними методами економічних досліджень;
17. Володіти понятійним та категоріальним апаратом, що репрезентує наукові традиції та дослідні програми інституційно еволюційної економічної теорії;
18. Вміння формувати наукову комунікацію;
19. Мати навички ідентифікації взаємозв'язків та взаємовпливу екологічних, соціальних та інституціональних чинників та визначення їх впливу на забезпечення сталості еколого-соціо-економічних систем;
20. Вміти застосовувати науковий аналітичний, методичний інструментарій, розроблений провідними дослідними програмами традиційного та нового інституціоналізму, для дослідження інституційного розвитку.
позицій теоретико-методологічних підходів інституціоналістів;

Структура курсу

Змістовий модуль 1.

Загальні основи теорії інституціоналізму

Тема 1 Теоретико-методологічні витoki інституціональної теорії.

Тема 2. Базові елементи інституційного аналізу економічного розвитку (інститути, інституції).

Тема 3. Інституційна структура ринкової економіки (інституціональне середовище, інституційний порядок).

Тема 4. Інституціональні умови формування моделі «homo institutus».

Тема 5. Інституціональна трансформація економіки України.

Змістовий модуль 2. Форми і категорії інституціональної економіки

Тема 6. Економічні інститути і трансакційні витрати в структурі економічного розвитку.

Тема 7. Інституціональний аналіз прав власності в структурі економічного розвитку.

Тема 8. Економічні організації. Інституціональні основи діяльності фірм.

Тема 9. Зміст та механізми інституціональних змін в структурі економічного розвитку.

Тема 10. Інноваційна економіка та інституціональний устрій її формування в умовах сучасної глобалізації.

<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, сутності інституціональної структури економіки сучасних, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).</p> <p>Під час практичних заняття використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи.</p> <p>При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується евристичний дослідницький метод.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи магістрантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістранта (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що магістранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: магістранти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інституційно-інформаційна економіка: підручник / А.А. Чухно, П.І. Юхименко, П.М. Леоненко; за ред. А.А. Чухна. – К.: Знання, 2008. – 700 с. 2. Аузан О. Економіка всього. Які інститути визначають наше життя. – К.: Laurus, 2017. – 144 с. 3. Гайдай Т.В. Парадигма інституціоналізму: методологічний контекст: монографія – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 296 с. 4. Институциональная экономика: новая институциональная экономическая теория: учебник / под общ. ред. А.А. Аузана. – М., 2011. – 447 с. 5. Однорог М.А. Становлення аграрної сфери в умовах інституціонального забезпечення розвитку ринку інновацій: монографія. Київ. Центр учбової літератури, 2020. 486 с. 6. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. – 492 с. 7. Загурський О.М. Конкурентоспроможність аграрного сектору економіки України: інституціональний аспект: монографія. Київ. Університет “Україна”, 2015. 455 с. 8. Нельсон Р.Р., Уинтер Дж. Эволюционная теория

экономических изменений / пер. с англ. – М.: Дело, 2002. – 536 с.

9. Олейник А.Н. Институциональная экономика: учеб. пособие. – М.: ИНФРА-М, 2012. – 416 с

10. Stefan Voigt. Institutional Economics. Cambridge, 2019. 306 p. <https://www.book2look.com/vbook.aspx?id=9781108473248>

11. John Groenewegen, Antoon Spithoven, Anette van den Berg. Institutional Economics. An Introduction. Cambridge, 2019. 393 p. <file:///C:/Users/User/Downloads/Chapter1textbook.pdf>